Musiloť by toto býti pak všeobecným a obligatorním, což by nejen mělo za následek věcné potíže hospodářské, nýbrž i nepřekonatelné technické nesnáze. Bude vždy dobře rolníka pobádati, aby záhy pomýšlel na své pojištění starobní, ale jako všeobecná povinnosť selská bylo by pojištění starobní jen skokem z deště pod okap. Odkazuje se na opravu selského práva dědického vhodnou, moderním potřebám přispůsobenou restitucí práva čekaneckého. Tím nebylo by pro starobní opatření hospodářů ještě nic zabezpečeno. A nahraditi výměnek pachtovním poměrem (mezi otcem a nástupcem ustanoveným) je již nyní možno a přece se nečiní, protože právě skutečnou potřebu, o niž při výměncích běží, by neukojilo. Přimlouvá se tedy za reformu výměnku, jejž by jako instituci agrární slušelo zachovati. Správný spůsob té reformy spatřuje v jistých obmezeních volnosti smlouvy výměnkové, tak že by vázána byla na schválení v každém případě a to co do přípustnosti i co do spůsobu a rozměru břemen výměnkových, aby byla v poměru snesitelném k nosnosti statku a nastupujícího hospodáře. Jenže by autoritativný výrok ten, druhdy vrchnostem přísluševší s právem odvolání k úřadu krajskému, měl připadnouti orgánům selfgovernementu agrárního, k jejichž zřízení měla by dáti podklad zamýšlená společenstevní organisace rolnická. Logické vybudování, methodická pečlivosť a vědecká objektivnosť úsudku jsou přednosti, pro které se spis Horáčkův doporoučí bedlivé pozornosti všech, kdož se tím důležitým problémem zabývají.

Bráf.

Dr. František *Fiedler*, *Poučení o zemědělských skladištích obilních.* (V Praze 1900, str. 80. — Připojeny plány obilních skladišť.)

Český odbor zemědělské rady a také jeho poradní sbor družstevní ukazuje ve své činnosti dnes všude stopy působnosti Fiedlerovy. Přítomná knížka má sice především za účel praktický návod pro družstva skladiště zřizující, pro něž na konci přidány jsou vzorné stanovy a k přidaným plánům skladištním potřebné výklady. Leč i pro čtenářstvo širší, nikoliv bezprostředně praktické poučení hledající, bude knížka Fiedlerova opravdu trefným zdrojem orientace, zvláště pak svou částí prvou, pojednávající o různých druzích obilních skladišť. Zde nejen jasně pověděn rozdíl starších od moderních, nýbrž i mezi těmito rozlišeny tři typické směry označené názvy skladišť vývozních, úvěrních a zemědělských, s kritickým rozborem a doklady o zřízeních v těch příčinách v různých státech zavedených. Úvodní odstavec druhé části, probíraje střízlivě světlé i stinné stránky, zasluhuje si přečtení všech, kteří pro horlivé obhajování té ony skladištní myšlenky nepřišli ještě k tomu, aby se o skladištích také poněkud poučili. Vhod přicházejí všeobecnému poučení též odstavce o právní formě družstev skladištních a základních technických rozdílech skladišť (sýpková — silová; malá — velká). Zkrátka orientace znalecky soudně podaná o všech bodech v otázce té jakkoli důležitých

Bráf.

Dr. Josef *Gruber*, *Hospodářství a národnost v poměrech českoněmeckých.* Pozměněný otisk z »Obzoru národohospodářského«. V Praze 1900. (Publikací České společnosti národohospodářské v Praze číslo II.) — *Týž, O světovém hospodářství.* Dle přednášky v Ústředním spolku českých žen v Praze. (Publikací České společnosti národohospodářské v Praze čís. III.)